

Riigihangete Vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

22.11.2024

Vaidlustaja: Elisa Eesti AS
Registrikood: 10069659
Sõpruse pst 145, Tallinn 13425
esindaja: vandeadvokaadid Kadri Härginen ja Mario Sõrm
kadri.harginen@sorainen.com, mario.sorm@sorainen.com

Hankija: Riigi Tugiteenuste Keskus
Registrikood: 70007340
Lökke tn 4, Tallinn 10122
info@rtk.ee, hanked@rtk.ee

Kolmas isik: Telia Eesti AS
Registrikood: 10234957
Mustamäe tee 3, Tallinn
esindaja: Kristi Rohtmets
kristi.rohtmets@telia.ee, hange@telia.ee

Riigihange: Telefoni-, kõne- ja andmesideteenus (Maksu- ja Tolliamet, Riigi Tugiteenuste Keskus, Statistikaamet), viitenumber 281839

KOLMANDA ISIKU SEISUKOHT

Kolmas isik vaidlustusega ei nõustu ning vaidleb sellele täies ulatuses vastu. Kolmas isik on seisukohal, et hankija hankemenetluse raames tehtud otsused on seaduslikud ning põhjendatud. Esitatud vaidlustus on alusetu ja põhjendamata ning tuleb jätta täies ulatuses rahuldamata.

Kolmas isik põhjendab oma seisukohta alljärgnevalt:

Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamine

1. Vaidlustuse punkti 13 kohaselt lükkas hankija vaidlustaja pakkumuse tagasi põhjusel, et vaidlustaja ei täitnud ühegi osa maksumusvormil lahtrit G29.
2. Kolmas isik on seisukohal, et lahtri G29 täitmine oli RHAD kohaselt kohustuslik ning olukorras, kus see lahter ei olnud vaidlustaja pakkumuses täidetud, on vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistamine põhjendatud ja õiguspärane.
3. Hankija on RHAD koosseisus olevas iga osa TK-s nimetanud orienteeruva mobiilsideteenuste kasutajate arvu (Osas 1: 1000, Osas 2: 400, Osa 3: 235). Maksumusvormil on aga Mobiil-ID kuutasu küsitud sellest märkimisväärselt väiksemat kogust arvestades (vastavalt 31, 75, 35). Seega on selge, et hankija on eeldanud, et kõik kasutajad ei soovi või vaja mobiil-ID-d.
4. On märkimisväärne vahe, kas kasutatav mobiil-ID kogus on 1635 või 141. Olukorras, kus kõik kasutajad ei vaja mobiil-ID-d, kujutab maksimaalsest kogusest lähtuv hinnastamine endast põhjendamatu kulu suurendamist. Mobiil-ID ei ole tasuta lisateenus. Selle võimaldamisega kaasnevad ettevõttele mitmed kulud (sh nt riigilõiv).

5. Eksitav on vaidlustaja väide, et mobiil-ID kuutasu arvestatakse alati paketi kuutasusse. Ka vaidlustaja ise ei paku seda alati kõikidele oma klientidele tasuta, vaid on sellele kehtestanud kuutasu (0,83€).¹ See, kui vaidlustaja on otsustanud pakkumuses näidata hankijale, justkui oleks mobiil-ID hankijale tasuta ning tegelikkuses hinnastanud selle kõnepaketi kuutasusse, ei tee hanget hankija jaoks soodsamaks. Antud olukorras on koguseid arvestades tagajärg vastupidine. Seetõttu on hankija rahaliste vahendite otstarbeka ja läbipaistva kasutuse vaates arusaadav, miks hankija on mobiil-ID kuutasu küsinud eraldi, mitte ei ole soovinud maksimaalse koguse arvestamist kõnepakett A kuutasusse.
6. Sisuliselt on vaidlustaja pakkumuse esitamisel ise meelevaldselt ümber kujundanud selle, mis peab sisalduma kõnepaketi A koosseisus ning mis peab olema hankija jaoks tellitav ja tasutav eraldiseisvalt. Mh nägi hankija TK kohaselt ette, et mobiil-ID eest peab olema võimalik tasuta kasutajal endal, mitte jätta see hankija kuluks. Olukorras, kus mobiil-ID kuutasu on arvestatud kõnepaketi A koosseisu, ei ole see võimalik. Selline paketi omavoliline ümberkujundamine ei ole RHAD tingimustest lähtuvalt võimalik ning kui vaidlustaja seda tegi, on hankija otsus tunnistada vaidlustaja pakkumus mittevastavaks igati õiguspärane.
7. Lisaks on küsitav, kas vaidlustaja esitas pakkumuse koosseisus tehnilise kirjelduse, millest nähtus selgelt, et mobiil-ID sisaldub kõnepaketis A, et hankija oleks saanud üldse pakkumuse vastavuse raames veenduda, et vaidlustaja seda teenust pakub. Olukorras, kus vaidlustaja vastavat kirjeldust ei esitanud, ega ka sisestanud maksumusvormil mobiil-ID hinda, on õiguspärane järeldus, et see teenus tegelikkuses vaidlustaja pakkumuses ei sisaldunud.
8. On oluline eristada maksumusvormi lahtri G29 sisulist erinevust lahtritest G7, G13 ja G14. Viimaste puhul tulenes TK-st, et grupisisised kõned peavad olema tasuta. Seega eristas hankija selgelt grupisiseste kõnede olemust (ja seega ka neid tabeli lahtreid) teistest hangitavatest teenustest – kui hankija oleks jätnud need maksumusvormile lisamata, ei oleks olnud võimalik pakkumuste vastavuse kontrolli raames veenduda, et nõutud grupisisised kõned on tasuta. Kuivõrd pakkujad on hinnakujunduses vabad, oleks põhimõtteliselt võimalik ka ridadele G7, G13 ja G14 maksumus sisestada (kuigi hankija nägi selle eest pakkujale ette negatiivse tagajärje). Maksumusvorm sellisel kujul nagu see RHAD koosseisus on, võimaldab hankijal üheselt veenduda, et nõutud grupisisised kõned on tasuta. Nende ridade lisamine maksumusvormile on vajalik ka pakkujale, kuna eeldatav hankija määratud kogus maksumusvormil võimaldab pakkujal hinnata teenuste mahtu, mis tuleb kuutasusse arvestada.
9. RHAD-s kirjeldatud grupisiseste kõnede tasuta hankimine on tegelikkuses praktikas tavapärane. Tavapärane on ka sellisel juhul nende kõnesuundade lisamine maksumusvormile, kuigi need peavad olema TK kohaselt tasuta. On märkimisväärne, et vaidlustajal ei ole varasemalt sedalaadi probleeme RHAD mõistmisel ega pakkumuste esitamisel tekkinud, nagu käesoleval juhul vaidlustuses on välja toodud.
10. Mis puutub vaidlustaja etteheidetesse seoses RHAD väidetava vastuolulisuse ja mitmeti mõistetavusega, siis need väited ei ole antud ajahetkel asjakohased ning tuleb jätta tähelepanuta. Kui vaidlustaja leidis, et RHAD-is on puudusi või ebaselgusi, oli tal võimalus RHAD-i vaidlustada RHS-is ettenähtud korras ja tähtaegadel. Hankemenetluse praeguses etapis ei ole vaidlus RHAD-i üle enam võimalik. Vaidlustuses toodud asjaolude kohta ei ole küsitud ka hankijalt selgitusi. See viitab asjaolule, et tegemist on pärast pakkumuste esitamist otsitud argumendiga vaidlustuses kasutamiseks, ning vaidlustajal ei olnud tegelikkuses enne pakkumuste esitamist sisulist segadust RHAD tingimuste mõistmisel.

Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine

11. Hankija on kolmanda isiku pakkumuse õiguspäraselt vastavaks tunnistanud. Kõik need veerud, mille täitmist hankija nõudis, täitis kolmas isik korrektselt. Vaidlustusest nähtuvalt sai ka vaidlustaja pakkumust koostades õigesti aru, et lahtrid G7, G13 ja G14 tuli jätta täitmata. St sinna tuli jätta algne vorming, mitte kirjutada 0 (sest nagu ka vaidlustaja ise viitas, ei olnud null ja negatiivse väärtuse sisestamine lubatud).

12. RHAD koosseisus esitatud maksumusvormil on veerus G kasutatud vormingut „accounting“, mistõttu on selles veerus kuvatud „- €“ näol tegemist automaatse vorminguga. Antud juhul on asjas sisulise tähtsusega, kas maksumusvormil olevad lahtrid jäeti pakkuja poolt täitmata (ehk sinna jäi algne hankija poolt kasutatud vorming) või sisestas pakkuja sinna ise aktiivselt mingi muu väärtuse. Lahtrite G7, G13 ja G14 puhul nende täitmata jätmine (mis on TK-ga kooskõlas) ning lahtrisse G29 väärtuse 0 sisestamine või väärtuse sisestamata jätmine (mis ei ole TK kohaselt lubatud) on sisult erinevad olukorrad, ning seetõttu on erinev ka sellest tulenev õiguslik tagajärg.
13. Kolmas isik ei ole oma pakkumuses sisestanud lubamata väärtusi, jätnud sisestamata kohustuslikke väärtusi ega muutnud lubamatult pakettide sisu. Seetõttu on ka hankija otsus kolmanda isiku pakkumus(t)e vastavaks tunnistamisel õiguspärane.

Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamine

10. Vaidlustaja väited Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavuse osas on alusetud ega vasta tegelikkusele, ning seetõttu on ebaõiged ka nendele eeldustele rajatud väited ja tehtud järeldused. Kolmanda isiku pakkumus on õiguspäraselt ja põhjendatult tunnistatud vastavaks kõikidele esitatud tingimustele. Hankija on saanud teostada ja on teostanud igakülgse pakkumuse vastavuse kontrolli, veendudes, et Kolmanda isiku pakkumus vastab kõikidele nõutud tingimustele.
11. Kuna pakkumuste vastavuse kontroll on teostatud õiguspäraselt, on õiguspärane ka Kolmanda isiku pakkumuse hindamine. Kolmanda isiku pakkumusele on hindamisel antud punkte õigesti. Seega on õiguspärane ka Kolmanda isiku pakkumuse edukas tunnistamine.

Tulenevalt ülaltoodust ja juhindudes RHS § 197 lg 1 p-st 4 palume:

- 1) **Jätta esitatud vaidlustus rahuldamata;**
- 2) **Jätta vaidlustaja vaidlustusmenetluse kulud täielikult tema enda kanda.**

Kolmas isik palub asi lahendada kirjalikus menetluses. Vaidlustaja esitatud väiteid ja argumente arvestades ei ole asja lahendamiseks vajalik istungi pidamine. Vaidlustuskomisjonil on võimalik anda hinnang Hankija otsuste õiguspärasusele ka kirjalikus menetluses.

/allkirjastatud digitaalselt/

Lugupidamisega
Kristi Rohtmets
Jurist
Telia Eesti AS

¹ Mobiil-ID info vaidlustaja kodulehel <https://www.elisa.ee/et/ariklient/lisateenused/mugavusteenused/mobiil-id> (21.11.2024 seisuga).